

PANIEK RONDOM TORENVALK

=====

W.K.Kraak

Ieder vogelaar weet hoe prettig het is over een paar goede oren te beschikken. Niet alleen in het veld, ook wanneer je thuis zit. Vogelaars zijn dan ook erg gevoelig voor geluidshinder thuis, op straat en in de bezochte terreinen. Hoe vaak gebeurt het niet dat je bij een beetje maanlicht in het avondlijk duister uit de warmte van je gezin wegrent, de deur uit, met de mededeling "ganzen".

Het was woensdag 23 december 1981, omstreeks 13.30 uur. Somber daglicht, effen grijze lucht, temperatuur tegen dooi aan. Ik zit binnen en ben met mijn gedachten niet bij de vogels. Plotseling klinkt boven de achtertuin, tjes een drievoudig groot alarm van laag rondvliegende vogels: het gekrijs van Kokmeeuwen, geschreeuw van Kauwtjes en het sjakkeren van een Ekster. Gauw naar buiten en omhoog kijken tegen de lucht, die toch nog scheller is dan ik dacht. De vogeltroep vliegt nog door elkaar rond, het lawaai neemt nog nauwelijks af. Wat is er aan de hand? Op welke hoogte of afstand moet je het zoeken? Niets te zien; ja toch: in die berk daar, in de top, daar beweegt iets, het lijkt een kleurloos vod, een wapperende rafelige lap. Gauw een kijker gehaald. Het ding dat daar hangt tussen de dunne berketwijgjes blijkt een vogel te zijn, inderdaad een roofvogel met prooi. Nu gauw naar boven, naar zolder. Misschien heb ik dan minder tegenlicht. De roofvogel is intussen een eind naar beneden gezakt tussen de takken. Ik zie de heldere roodbruine mantel, blauwgrijze kop, baardstreep donker, grijze staart, zwarte zoom en witte punten aan het eind der staartpennen: dus een ♂ Torenvalk. Hij klemt een prooi op een dunne tak, een Spreeuw; de valk heeft de klauwen van de linker voet over de hals geslagen. Het spreeuwekopje hangt opzij, vleugels, staart en de pootjes hangen als rafels neer. Het loopbeen van de valk heeft een bijna oranje kleur, aan de voorkant zelfs roodachtig aangelopen. Is dat een effect van het merkwaardige daglicht van vandaag? Of is het loopbeen bebloed? Het blijft voor mij ondanks de goede kijker onbegrijpelijk.

Ik veronderstel dat de valk in paniek voor de alarmerende vogels ijlings gevlucht is in de twijgen van de top van deze berk, waar hij allengs doorheen zakt tot hij steviger zit voelt. Na ongeveer tien minuten hebben overigens de meeuwen, de Kauwtjes en de Ekster hun alarmvlucht en kreeten opgegeven. Ze zijn verdwenen uit de lucht.

♂ Torenvalk

De valk gaat nu heftig pikken, trekken en rukken aan de kop van de spreeuw. Deze operatie, het afrukken van de kop van een vogelprooi, staat o.a. vermeld juist ook bij de Torenvalk in het Handboek. Ik lees daar over de behandeling van de prooi: "They are generally plucked on the ground; head often torn off and left". Deze valk zat nog niet op de grond, ook nog niet op een stevige tak, maar hij begon al wel met de kop van zijn prooi.

Het eind van mijn verhaal kan kort zijn. Nadat ik even beneden was gaan kijken, heb de situatie zich daar liet zien, rende ik weer naar boven. Ik dacht dat mijn zoon - toevallig de enig aanwezige huisgenoot op dat moment - al weer voor het zolderraam op post was. Hij was er nog niet en juist in die paar seconden was de valk gevlogen!